C/2025/5635

2025.10.22.

A TANÁCS AJÁNLÁSA

(2025. október 10.)

Németország nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervének jóváhagyásáról és a nettó kiadásoknak a Tanács által az (EU) 2024/1263 rendelet alapján meghatározott maximális növekedési rátájától való eltérés Németország számára történő engedélyezéséről (A nemzeti mentesítési rendelkezés aktiválása)

(C/2025/5635)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikkére,

tekintettel az (EU) 2024/1263 rendeletre és különösen annak 17. és 26. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

mivel:

ÁLTALÁNOS MEGFONTOLÁSOK

(1) Az uniós gazdasági kormányzás megreformált kerete 2024. április 30-án hatályba lépett. A gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről szóló (EU) 2024/1263 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([1]), a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásának felgyorsításáról és pontosításáról szóló, módosított 1467/97/EK rendelet ([2]) és a tagállamok költségvetési keretrendszerére vonatkozó követelményekről szóló, módosított 2011/85/EU tanácsi irányelv ([3]) együttesen a megreformált uniós gazdasági kormányzási keret gerincét képezi. A keret célja, hogy reformok és beruházások révén előmozdítsa a rendezett és fenntartható államháztartást, a fenntartható és inkluzív növekedést, valamint a rezilienciát, továbbá megelőzze a túlzott költségvetési hiányt. Előmozdítja a nemzeti felelősségvállalást, fokozott hangsúlyt helyez a középtávra, valamint hatékonyabbá és koherensebbé teszi a szabályok végrehajtását.

(2) Az új gazdasági kormányzási keret középpontjában a tagállamok által a Tanácsnak és a Bizottságnak benyújtott nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervek állnak. E terveknek két célkitűzést kell megvalósítaniuk: i. biztosítaniuk kell többek között, hogy az államadósság a kiigazítási időszak végére megalapozottan csökkenő pályán álljon, vagy prudens szinten maradjon, a költségvetési hiány pedig középtávon a bruttó hazai termék (GDP) 3 %-ában meghatározott referenciaérték alá csökkenjen és e szint alatt maradjon, valamint ii. biztosítaniuk kell az európai szemeszter keretében azonosított fő kihívásokra reagáló, illetve az EU közös prioritásainak kezelését célzó reformok és beruházások megvalósítását. E célból minden tervnek ismertetnie kell a nettó kiadás ([4]) maximális növekedési rátájára vonatkozó középtávú kötelezettségvállalást, amely tényleges költségvetési korlátot állapít meg a terv időtartamára, azaz (a tagállam rendes jogalkotási ciklusától függően) egy négy- vagy ötéves időszakra. Emellett a tervben ki kell fejteni, hogy a tagállam miként fogja biztosítani az európai szemeszter keretében – különösen az országspecifikus ajánlásokban (ideértve adott esetben a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás keretében megfogalmazott ajánlásokat is) – azonosított fő kihívásokra reagáló reformok és beruházások megvalósítását, továbbá hogy a tagállam miként fogja kezelni a közös uniós prioritásokat. A költségvetési kiigazítás négyéves időszakra szól, amely legfeljebb három évvel meghosszabbítható, ha a tagállam elkötelezi magát az (EU) 2024/1263 rendelet 14. cikkében meghatározott kritériumoknak megfelelő releváns reformok és beruházások végrehajtása mellett.

([1]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1263 rendelete (2024. április 29.) a gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről, valamint az 1466/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L, 2024/1263, 2024.4.30., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) A Tanács 1467/97/EK rendelete (1997. július 7.) a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásának felgyorsításáról és pontosításáról (HL L 209., 1997.8.2., 6. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/2024-04-30).

([3]) A Tanács 2011/85/EU irányelve (2011. november 8.) a tagállamok költségvetési keretrendszerére vonatkozó követelményekről (HL L 306., 2011.11.23., 41. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/2024-04-30).

([4]) Nettó kiadások alatt az (EU) 2024/1263 rendelet 2. cikkében meghatározottak szerint i. a kamatkiadások, ii. a diszkrecionális bevételi intézkedések, iii. az uniós alapokból származó bevételek által teljes mértékben fedezett, uniós programokkal kapcsolatos kiadások, iv. az Unió által finanszírozott programok társfinanszírozásával kapcsolatos nemzeti kiadások, v. a munkanélküli ellátásokra fordított kiadások ciklikus elemei, valamint vi. az egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések nélkül számított kormányzati kiadások értendők.

(3) A Bizottságnak a terv benyújtását követően értékelnie kell, hogy az megfelel-e az (EU) 2024/1263 rendeletben foglalt követelményeknek.

(4) Ezt követően a Tanácsnak a Bizottság ajánlása alapján ajánlást kell elfogadnia, amelyben meghatározza az érintett tagállam nettó kiadásának maximális növekedési rátáit, és adott esetben jóváhagyja a költségvetési kiigazítási időszak meghosszabbítását alátámasztó reform- és beruházási kötelezettségvállalásokat.

(5) A keret az (EU) 2024/1263 rendelet 26. cikkével összhangban rugalmasságot biztosít a szabályok alkalmazása terén, ha a tagállamok által nem befolyásolható, az államháztartásra jelentős hatást gyakorló rendkívüli körülmények merülnek fel. Az említett esetben a Tanács – valamely tagállam kérésére és a Bizottság által az elemzése alapján tett ajánlás nyomán – a bizottsági ajánlástól számított négy héten belül olyan ajánlást fogadhat el, amely i. a tagállam által nem befolyásolható, ii. az érintett tagállam államháztartására jelentős hatást gyakorló rendkívüli körülmények esetén lehetővé teszi a tagállam számára, hogy eltérjen a nettó kiadásoknak a Tanács által meghatározott maximális növekedési rátájától, iii. feltéve, hogy az ilyen eltérés nem veszélyezteti a középtávú költségvetési fenntarthatóságot. A Tanácsnak meg kell határoznia az eltérés alkalmazásának időtartamát.

A NÉMETORSZÁG NEMZETI KÖZÉPTÁVÚ KÖLTSÉGVETÉSI-STRUKTURÁLIS TERVÉVEL KAPCSOLATOS MEGFONTOLÁSOK

(6) Németország 2025. július 17-én benyújtotta nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervét a Tanácsnak és a Bizottságnak. A benyújtásra azt követően került sor, hogy a Németország által szolgáltatott indokokra tekintettel megállapodás született a Bizottsággal az (EU) 2024/1263 rendelet 36. cikkében meghatározott határidő meghosszabbításáról. A meghosszabbításról azért született megállapodás, mert az előző nemzeti kormány elvesztette a parlamenti többséget, és 2025. február 23-ra parlamenti választásokat írtak ki, amelyeket többhetes koalíciós tárgyalások követtek, 2025. április 9-én létrejött a koalíciós megállapodás, és 2025. május 6-án megalakult az új kormány.

A terv benyújtását megelőző eljárás

(7) A Bizottság azzal a céllal, hogy keretet biztosítson a nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervek benyújtásához vezető párbeszédhez, 2025. június 17-én az (EU) 2024/1263 rendelet 9. cikkének megfelelően megküldte Németországnak a referenciapályára vonatkozó előzetes iránymutatását ([5]). A Bizottság 2025. július 24-én közzétette a referenciapályát ([6]). A referenciapálya kockázatalapú, és biztosítani fogja, hogy az államadósság a költségvetési kiigazítási időszak végére – a kiigazítási időszakon túli további költségvetési intézkedések nélkül – középtávon megalapozottan csökkenő pályán álljon, vagy prudens szinten maradjon, továbbá hogy a költségvetési hiány a kiigazítási időszakban a GDP 3 %-a alá csökkenjen, és középtávon e referenciaérték alatt maradjon. Középtáv alatt a kiigazítási időszak végét követő tízéves időszak értendő. Az (EU) 2024/1263 rendelet 7. és 8. cikke értelmében a referenciapálya összhangban van az államadósság-fenntarthatósági védintézkedéssel és a költségvetési hiányra vonatkozó rezilienciacélú védintézkedéssel is.

A Bizottság feltételezései alapján és hétéves kiigazítási időszakot feltételezve a Németország számára meghatározott referenciapálya szerint a nettó kiadások növekedése nem haladhatja meg az 1. táblázatban megadott mértékeket. Ez a mérték a hétéves kiigazítási időszak (2025–2031) során a nettó kiadások évi 1,8 %-os átlagos növekedésének, a terv ötéves tárgyidőszaka (2025–2029) során pedig a nettó kiadások évi 1,7 %-os átlagos növekedésének felel meg. A terv időhorizontja a szokásos négy év helyett öt év (2025–2029), mivel a 2025 februárjában tartott rendkívüli szövetségi választásokra tekintettel a jelenlegi szövetségi kormány négy helyett öt költségvetési törvény előkészítéséért lesz felelős.

([5]) A tagállamoknak és a Gazdasági és Pénzügyi Bizottságnak továbbított előzetes iránymutatás egyaránt tartalmazza a meghosszabbítás nélküli (négyéves) és a meghosszabbított (hétéves) kiigazítási időszakra vonatkozó referenciapályát. Tartalmazza továbbá a Bizottság középtávú államadósság-előrejelzési keretrendszerében alkalmazott főbb kezdeti feltételeket és alapvető feltételezéseket. A referenciapályát a Bizottság *2023. évi adósságfenntarthatósági figyelőjében* (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en) leírt módszertan alapján számították ki. A referenciapálya az Európai Bizottság 2025. tavaszi előrejelzésén és annak 2034-ig terjedő középtávú meghosszabbításán alapul, a hosszú távú GDP-növekedés és a népességelöregedéssel kapcsolatos költségek pedig összhangban vannak a Bizottság és a Tanács által közösen kiadott, *az idősödésről szóló 2024. évi jelentéssel* (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

([6]) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en#Germany.

1. táblázat: A Bizottság által Németország részére 2025. június 17-én megküldött referenciapálya

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2025–2029 átlag	2025–2031 átlag
A nettó kiadások maximális növekedése (éves, %)	1,8	1,6	1,7	1,8	1,9	1,9	1,9	1,7	1,8

Forrás: a Bizottság számításai.

(8) Németország és a Bizottság az (EU) 2024/1263 rendelet 12. cikkével összhangban 2025 júniusában és júliusában szakértői szintű párbeszédet folytatott. A párbeszéd középpontjában a nettó kiadások Németország által tervezett maximális növekedési rátája és az annak alapjául szolgáló feltételezések, valamint a kiigazítási időszak meghosszabbításának alátámasztására szolgáló, előirányzott reform- és beruházási kötelezettségvállalások álltak, beleértve a beruházást lehetővé tevő reformokat, valamint az egyszerűsítést, a hatékonyságot és a munkaerő-kínálat javítását célzó intézkedéseket. A párbeszéd során Németország és a Bizottság megvitatta továbbá azon reformok és beruházások tervezett végrehajtását is, amelyek az európai szemeszter keretében azonosított főbb kihívásokra való reagálást, valamint a közös uniós prioritások, nevezetesen a méltányos zöld és digitális átmenet, a társadalmi és gazdasági reziliencia, az energiabiztonság és a védelmi képességek kiépítése megvalósítását célozzák.

(9) Németország – az általa szolgáltatott információk szerint – az (EU) 2024/1263 rendelet 11. cikkének (3) bekezdésével és 36. cikke (1) bekezdésének c) pontjával összhangban 2025 júliusában konzultációt folytatott a szociális partnerekkel és a regionális hatóságokkal.

(10) A Stabilitási Tanács, amely a német szövetségi állam és a tartományok által közösen létrehozott testület, véleményt nyilvánított ([7]) a nettó kiadások többéves maximális növekedési rátáit alátámasztó makrogazdasági előrejelzésről és makrogazdasági feltételezésekről. Összességében elmondható, hogy a középtávú tervben szereplő kiadási pálya megfelel az uniós szabályoknak, és támogatja a gazdasági növekedést. A Stabilitási Tanács megállapította, hogy megbízható értékelésre csak az országos előrejelzés 2025 októberében esedékes felülvizsgálata után kerülhet sor, és hangsúlyozta, hogy a célok elérése érdekében fontos a kiadási fegyelem fenntartása, továbbá a növekedésösztönző intézkedések és a strukturális reformok végrehajtása.

(11) A tervet 2025. július 20–21-én terjesztették a Parlament elé az illetékes parlamenti bizottságokon keresztül.

Egyéb kapcsolódó eljárások

(12) Németország 2024. október 15-én benyújtotta 2025-re vonatkozó költségvetésiterv-javaslatát. A Bizottság 2024. november 26-án fogadta el a véleményét ([8]) erről a költségvetésiterv-javaslatról. Tekintettel a németországi politikai fejleményekre, a 2025. évi költségvetés-tervezetről, amely alapján a Bizottság elfogadta a véleményét, a nemzeti parlament nem szavazott, illetve azt nem hagyta jóvá, és az nem lépett hatályba. A szövetségi választásokat követően a szövetségi kormány elkészítette a 2025. évi felülvizsgált költségvetés-tervezetet, amelyet a nemzeti parlament várhatóan 2025. szeptember végén fogad el. Ezenkívül a szövetségi kormány 2025. július 30-án, a terv benyújtását követően elfogadta a 2026. évi költségvetési törvény tervezetét. E tervezetet a nemzeti parlament várhatóan 2025. december elején fogadja el. A tervek szerint Németország 2025. október 15-ig benyújtja 2026-ra vonatkozó költségvetésiterv-javaslatát.

(13) Németország 2025. április 24-én az (EU) 2024/1263 rendelet 26. cikkének (1) bekezdésével összhangban és a 2025. március 19-i C(2025) 2000 final bizottsági közlemény alapján kérte a nemzeti mentesítési rendelkezés aktiválását a magasabb védelmi kiadások figyelembevétele érdekében. Ezt a kérelmet tehát a nemzeti középtávú költségvetési-strukturális terv benyújtása előtt terjesztették elő. A Bizottság a nemzeti középtávú költségvetési-strukturális terv értékelésével egyidejűleg értékelte a nemzeti mentesítési rendelkezés aktiválására irányuló kérelmet. Ezért a terv értékelése figyelembe veszi a nemzeti mentesítési rendelkezés aktiválását, különösen az államadósság-fenntarthatósági védintézkedés és a költségvetési hiányra vonatkozó rezilienciacélú védintézkedés hatásával összefüggésben.

([7]) Lásd a német tervben a 106. oldaltól, https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/07601136-78f2-41dc-a188-4a5127acdb9c_en?filename=2025-08-19_MTFSP_Final_EN_BF_a.pdf.

([8]) A Bizottság véleménye (2024. november 26.) Németország költségvetésiterv-javaslatáról, C(2024) 9051 final.

(14) Az államadósság-fenntarthatósági védintézkedést és a költségvetési hiányra vonatkozó rezilienciacélú védintézkedést (az (EU) 2024/1263 rendelet 7. és 8. cikke) annak biztosítása érdekében hozták létre, hogy a tagállamok minimális költségvetési kiigazítást hajtsanak végre, és követelményeik szigorúbbak lehetnek a fenntarthatóságon alapuló megközelítés szerintieknél. Ezeket a védintézkedéseket nem veszik figyelembe a nemzeti mentesítési rendelkezés aktiválásának időszakában. Ez a megközelítés biztosítja, hogy a nemzeti mentesítési rendelkezés fenntarthatósági feltételét valamennyi tagállamra egyformán alkalmazzák.

(15) A Tanács 2025. július 8-án az európai szemeszter keretében több országspecifikus ajánlást intézett Németországhoz ([9]).

A TERV ÖSSZEFOGLALÁSA ÉS A BIZOTTSÁG ÁLTALI ÉRTÉKELÉSE

(16) Az (EU) 2024/1263 rendelet 16. cikkével összhangban a Bizottság a következőképpen értékelte a tervet:

Kontextus: makrogazdasági és költségvetési helyzet és kilátások

(17) Németországban 2024-ben 0,5 %-kal esett vissza a gazdasági tevékenység, ami az export és a beruházások lanyhulásának tudható be ([10]). A Bizottság 2025 májusában közzétett, 2025. tavaszi előrejelzése szerint a gazdaság 2025-ben várhatóan stagnál, mivel a magánfogyasztás és a beruházások fellendülését nagyrészt ellensúlyozza a nettó export negatív hatása. 2026-ban a reál-GDP várhatóan 1,1 %-kal nő, ami az export fellendülésének és a magánfogyasztás és -beruházás folyamatos növekedésének tudható be. Az előrejelzés távlatában (2025–2026) Németországban a potenciális-GDP-növekedés a 2024. évi 0,5 %-ról 2025-ben és 2026-ban várhatóan kismértékben, 0,3 %-ra csökken, ami főként a munkaképes korú népesség csökkenésével, az egy alkalmazottra jutó munkaórák folyamatos csökkenésével és a teljes tényezőtermelékenység alacsony növekedésével magyarázható. A munkanélküliségi ráta 2024-ben 3,4 % volt, és a Bizottság előrejelzése szerint 2025-ben 3,6 %, 2026-ban pedig 3,3 % lesz. Az infláció (GDP-deflátorral meghatározva) a 2024. évi 3,1 %-ról 2025-ben várhatóan 2,4 %-ra, 2026-ban pedig 2,2 %-ra csökken. A kormánynak az infrastrukturális és védelmi kiadások növelésére irányuló szakpolitikai szándékai még nem voltak kellően részletesek ahhoz, hogy azokat felvegyék a Bizottság 2025. tavaszi előrejelzésébe annak zárónapjáig. A tavaszi előrejelzés megjelenése óta közzétett adatok és bekövetkezett szakpolitikai fejlemények arra utalnak, hogy 2025-ben és 2026-ban a gazdasági növekedés, valamint a 2025. évi GDP-deflátor magasabb lehet a tavasszal vártnál.

(18) Ami a költségvetési helyzet alakulását illeti, Németország 2024. évi költségvetési hiánya a GDP 2,8 %-ának felelt meg. ([11]) A mutató értéke a Bizottság 2025. tavaszi előrejelzése szerint 2025-ben nagyjából a GDP 2,7 %-ának megfelelő szinten stabilizálódik, és – változatlan szakpolitikát feltételezve – 2026-ban 2,9 %-ra nő. Az államadósság 2024 végén a GDP 62,5 %-ának felelt meg. A Bizottság 2025. tavaszi előrejelzése szerint az államadósság 2025 végére várhatóan a GDP 63,8 %-ára, majd 2026 végére a GDP 64,7 %-ára emelkedik. Ezek az előrejelzések nem veszik figyelembe a nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervben foglalt újabb szakpolitikai bejelentéseket, mivel e tervet a tavaszi előrejelzés zárónapja után nyújtották be. A német szövetségi kormány 2025. június 24-én és július 30-án elfogadta a 2025-re és 2026-ra vonatkozó szövetségi költségvetést. A költségvetések szerint a kiadások és a hiány 2025-ben és 2026-ban növekedni fog a Bizottság 2025. tavaszi előrejelzéseihez képest.

A nettó kiadások maximális növekedési rátái és a fő makrogazdasági feltételezések a tervben

(19) Németország nemzeti középtávú költségvetési-strukturális terve a 2025–2029-es időszakra vonatkozik, és hét évre (2025–2031) szóló költségvetési kiigazítást irányoz elő.

(20) A terv tartalmazza az (EU) 2024/1263 rendelet 13. cikkében előírt információkat, az (EU) 2024/1263 rendelet 13. cikkének b) pontjában előírt, a Bizottság által meghatározott referenciapályára vonatkozó részletes információk, valamint a 13. cikkének g) pontjában előírt implicit és feltételes kötelezettségekre vonatkozó információk kivételével.

([9]) A Tanács ajánlása Németország gazdaság-, szociál-, foglalkoztatás-, strukturális és költségvetési politikájáról, 2025.7.8.

([10]) A Német Szövetségi Statisztikai Hivatal (DESTATIS) felülvizsgálta a releváns makrogazdasági mutatókra, például a 2008 és 2024 közötti GDP-számadatokra vonatkozó adatokat. A felülvizsgálat eredményei a https://www.destatis.de/DE/Presse/Pressemitteilungen/2025/07/PD25_278_811.html címen érhetők el.

([11]) Forrás: Eurostat.

(21) Németország a tervben kötelezettséget vállal arra, hogy a nettó kiadások növekedése nem fogja meghaladni a 2. táblázatban feltüntetett, a nemzeti mentesítési rendelkezés aktiválását figyelembe vevő, azaz a védintézkedésekből eredő követelményeket figyelmen kívül hagyó (lásd a 2. táblázat alsó részét) maximális növekedési rátákat, ami a 2025–2029-es időszakban a nettó kiadások átlagosan legfeljebb 2,9 %-os növekedésének felel meg. A Bizottság által 2025. június 17-én megküldött referenciapályához képest a terv a kiigazítási időszakban (2025–2031) a nettó kiadások magasabb átlagos növekedését irányozza elő. A Bizottság értékelése a nettó kiadások maximális növekedési rátáin alapult és figyelmen kívül hagyta a védintézkedésekből eredő követelményeket. Németország emellett reformokra és beruházásokra vonatkozó kötelezettséget vállal a kiigazítási időszak hét évre (2025–2031) történő meghosszabbítása céljából, így a kiigazítási időszakban a nettó kiadások tervezett maximális növekedése átlagosan 2,8 %.

2. táblázat: A nettó kiadások maximális növekedése Németország tervében

az államadósság-fenntarthatósági védintézkedéssel és a költségvetési hiányra vonatkozó rezilienciacélú védintézkedéssel együtt, illetve azok nélkül

(éves és kumulált növekedési ráták %-ban, nominális értéken)

						A kiigazítási időszak meghosszabbítása				
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Átlag a terv érvényességi időszakában 2025–2029	Átlag a kiigazítási időszakban 2025–2031
Az államadósság-fenntarthatósági védintézkedés és a költségvetési hiányra vonatkozó rezilienciacélú védintézkedés hatását figyelembe véve										
Éves	4,0	3,1	3,0	2,7	2,1	2,0	2,4	2,4	2,6	2,5
Kumulált (*)		3,1	6,2	9,0	11,3	13,5	16,3	19,1	n.a.	n.a.
Az államadósság-fenntarthatósági védintézkedés és a költségvetési hiányra vonatkozó rezilienciacélú védintézkedés hatása nélkül (**)										
Éves	4,0	4,4	4,5	2,3	1,7	1,6	2,7	2,7	2,9	2,8
Kumulált (*)		4,4	9,0	11,5	13,3	15,2	18,3	21,5	n.a.	n.a.

(*) A kumulált növekedési ráták a 2024-es bázisév alapján kerültek kiszámításra.
(**) A nemzeti mentesítési rendelkezés aktiválási időszaka 2025–2028.

Forrás: Németország nemzeti középtávú költségvetési-strukturális terve és a Bizottság számításai.

A tervben foglalt nettó kiadási kötelezettségvállalások államadósságra gyakorolt hatásai

(22) Ha a nettó kiadások tervben vállalt maximális növekedési rátái (lásd a 2. táblázat alsó részét) és az alapul szolgáló feltételezések megvalósulnak, az államadósság a terv szerint a GDP 2024 végi 62,5 %-áról a kiigazítási időszak végére (2031) fokozatosan növekedne, a GDP 64,4 %-ára, amint az a 3. táblázatban is szerepel. A kiigazítási időszakot követően, azaz középtávon az államadósság várhatóan csökkenni fog, 2041-ben a GDP 56,5 %-ára.

3. táblázat: Az államadósság és az államháztartási egyenleg alakulása Németország tervében

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2041
Államadósság (a GDP %-ában)	62,5	63,9	65,5	66,5	66,9	66,5	65,5	64,4	56,5
Államháztartási egyenleg (a GDP %-ában)	- 2,7	- 3,3	- 3,8	- 3,2	- 2,5	- 1,8	- 1,4	- 1,1	- 1,1

Forrás: Németország középtávú költségvetési-strukturális terve.

A terv értelmében a GDP-arányos államadósság a kiigazítási időszak végére (2031) csökkenő pályára kerülne. Ez a terv feltételezései alapján megalapozott, mivel a Bizottság adósságfenntarthatósági elemzése keretében elvégzett valamennyi determinisztikus stressz teszt szerint az adósság a kiigazítási időszakot követő tíz évben csökkenni fog, a sztochasztikus előrejelzések szerint pedig az adósság csökkenésének kellően nagy a valószínűsége.

Ezért a tervben foglalt szakpolitikai kötelezettségvállalások és makrogazdasági feltételezések alapján a nettó kiadások tervben előterjesztett maximális növekedési rátái eleget tesznek az (EU) 2024/1263 rendelet 6. cikkének a) pontjában és 16. cikkének (2) bekezdésében az államadósságra vonatkozóan előírt követelménynek.

A tervben foglalt nettó kiadási kötelezettségvállalások államháztartási egyenlegre gyakorolt hatásai

(23) A nettó kiadások tervben foglalt maximális növekedési rátái és a tervben szereplő feltételezések alapján a GDP-arányos költségvetési hiány a 2024. évi 2,7 %-ról 2029-re 1,8 %-ra, a kiigazítási időszak végére (2031) pedig 1,1 %-ra csökken. A terv értelmében tehát az államháztartási egyenleg a kiigazítási időszak végén (2031) nem lépné túl a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértéket, jóllehet a terv első éveiben az előrejelzések szerint meghaladná azt.

Emellett a kiigazítási időszakot követő tíz évben (azaz 2041-ig) a költségvetési hiány nem lépné túl a GDP 3 %-át. Ezért a tervben foglalt szakpolitikai kötelezettségvállalások és makrogazdasági feltételezések alapján a nettó kiadások tervben előterjesztett maximális növekedési rátái eleget tesznek az (EU) 2024/1263 rendelet 16. cikkének (2) bekezdésében a hiányra vonatkozóan előírt követelménynek.

A költségvetési kiigazítás ütemezése

(24) A strukturális elsődleges egyenleg éves változásaként számított költségvetési kiigazítás 2025–2026 helyett 2027–2031-ra, vagyis későbbre ütemezett, szemben az (EU) 2024/1263 rendelet 6. cikkének c) pontjában főszabályként előírt lineáris pályával. A terv a 2025–2026-os időszakra magasabb kiadásokkal járó, expanzív szakpolitikákat vetít előre (lásd a (27) preambulumbekezdést), a 2027 és 2029 közötti időszakra pedig jelentős konszolidációt A terv első éveire vonatkozó, kezdeti expanzív költségvetési irányvonal célja, hogy – a két évnyi negatív reál-GDP-növekedést ellensúlyozandó – ösztönözze a gazdasági tevékenységet és a beruházásokat. Összességében a nettó kiadásoknak a terv ötéves időszaka alatti maximális növekedési rátái összhangban vannak az (EU) 2024/1263 rendelet 6. cikkének c) pontjában meghatározott, a későbbre ütemezés tilalmára vonatkozó védintézkedéssel, mivel a terv időszakában (2025–2029) a költségvetési kiigazítási erőfeszítés arányos a kiigazítási időszak (2025–2031) egésze alatti teljes erőfeszítéssel.

4. táblázat: A strukturális elsődleges egyenleg alakulása Németország tervében

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Strukturális elsődleges egyenleg (a GDP %-ában)	- 0,9	- 1,3	- 1,8	- 1,2	- 0,3	0,5	0,8	1,1
A strukturális elsődleges egyenleg változása (százalékpont)	0,3	- 0,4	- 0,5	0,6	0,9	0,8	0,3	0,3

Forrás: Németország középtávú költségvetési-strukturális terve

A költségvetési hiányra vonatkozó rezilienciacélú védintézkedésnek és az államadósság-fenntarthatósági védintézkedésnek Németország esetében a nemzeti mentesítési rendelkezés aktiválása során történő alkalmazására vonatkozó konkrét megfontolások

(25) Az (EU) 2024/1263 rendelet 8. cikke szerint a költségvetési kiigazításnak szükség esetén mindaddig folytatódnia kell, amíg az érintett tagállam el nem éri azt a hiányszintet, amely strukturális értelemben a GDP 1,5 %-ának megfelelő közös rezilienciacélú mozgásteret biztosít a GDP 3 %-ának megfelelő hiány-referenciaértékhez képest (a költségvetési hiányra vonatkozó rezilienciacélú védintézkedés). Az (EU) 2024/1263 rendelet 7. cikke szerint az előre jelzett GDP-arányos államadósságnak évente átlagosan legalább 0,5 százalékponttal kell csökkennie, amíg a GDP-arányos államadósság 60 % és 90 % között marad (államadósság-fenntarthatósági védintézkedés).

Amennyiben teljesülnek a nemzeti mentesítési rendelkezés aktiválásának feltételei, a megengedett rugalmasságot az aktiválás időtartama alatt e két védintézkedés hatása nélkül kell kiszámítani a tagállamok közötti egyenlő bánásmód biztosítása érdekében. Ezért ebben a konkrét helyzetben a nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervet és a nemzeti mentesítési rendelkezés aktiválása iránti kérelmet integrált módon kell értékelni. Konkrétabban: tekintettel a nemzeti mentesítési rendelkezés aktiválására, nincs szükség annak ellenőrzésére, hogy Németország nemzeti középtávú költségvetési-strukturális terve összhangban van-e a nemzeti mentesítési rendelkezés hatálya alá tartozó, 2025–2028-as időszakra vonatkozó védintézkedésekkel. A kiigazítási időszak fennmaradó része (2029–2031) tekintetében, mivel a nemzeti mentesítési rendelkezés már nem lesz alkalmazandó, ellenőrizni kell, hogy Németország nemzeti középtávú költségvetési-strukturális terve tiszteletben tartja-e a védintézkedéseket.

Az (EU) 2024/1263 rendelet 8. cikkében meghatározott, a költségvetési hiányra vonatkozó rezilienciacélú védintézkedéssel kapcsolatos követelmény azt hivatott biztosítani, hogy a hiányra vonatkozóan a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértékhez képest egy közös mozgástér álljon rendelkezésre; e követelmény 2029-től alkalmazandó Németországra. 2029-ben, 2030-ban és 2031-ben az (EU) 2024/1263 rendelet 8. cikkével összhangban a strukturális elsődleges egyenleg nemzeti középtávú költségvetési-strukturális terv szerint várt éves kiigazítása tehát nem lehet kevesebb a GDP 0,25 %-ánál, ha a strukturális hiány a megelőző évben a GDP 1,5 %-a felett várható, hogy biztosított legyen a strukturális értelemben a GDP 1,5 %-ának megfelelő közös rezilienciacélú mozgástér. A tervben foglalt szakpolitikai kötelezettségvállalásokból és feltételezésekből következő költségvetési kiigazítás 2029-ben, 2030-ban és 2031-ben meghaladja a GDP 0,25 %-át. Ezért a tervben foglalt szakpolitikai kötelezettségvállalások és makrogazdasági feltételezések alapján a nettó kiadások tervben előterjesztett maximális növekedési rátái eleget tesznek a költségvetési hiányra vonatkozó rezilienciacélú védintézkedésnek a 2029–2031-es időszak tekintetében.

Az (EU) 2024/1263 rendelet 7. cikkével összhangban, mivel a terv szerint az államadósság a kiigazítási időszakban a GDP 60 %-a fölött (de a 90 %-a alatt) lesz, a GDP-arányos államadósságnak évente átlagosan legalább 0,5 százalékponttal kell csökkennie mindaddig, amíg 60 % alá nem kerül. Az átlagos csökkenést a 2029–2031-as időszakra számították ki, és 0,8 százalékpontot tesz ki. Ezért a tervben foglalt szakpolitikai kötelezettségvállalások és makrogazdasági feltételezések alapján a nettó kiadások tervben előterjesztett maximális növekedési rátái eleget tesznek az államadósság-fenntarthatósági védintézkedésnek a 2029–2031-es időszak tekintetében.

A tervben foglalt makrogazdasági feltételezések

(26) A terv alapját képező feltételezések eltérnek a Bizottság által 2025. június 17-én Németországnak továbbított referenciapálya alapjául szolgáló feltételezésektől (lásd az 5. táblázatot). A terv többek között más feltételezéseket alkalmaz a 2024. évi kiindulási helyzetre, a potenciális növekedésre, a reál-GDP-re és a GDP-deflátorra vonatkozóan, mivel frissebb adatokat vesz figyelembe. Ezeket az eltéréseket körültekintően meg kell vizsgálni, különös tekintettel arra, hogy a nettó kiadások átlagos maximális növekedése a terv szerint magasabb, mint a referenciapálya szerint. Alább felsoroljuk a feltételezések közötti, a nettó kiadások átlagos növekedésére a legjelentősebb hatást gyakorló különbségeket, az egyes különbségek külön-külön történő értékelésével együtt.

A terv a 2024–2041-es időszakra a potenciális kibocsátás kisimított növekedésével számol, ami a kiigazítási időszakban a Bizottság feltételezéseihez képest magasabb átlagos potenciális kibocsátást eredményez, és e feltételezés alapján a tervben magasabb a nettó kiadások átlagos növekedése. A potenciális növekedés stabilabb idősorai alkalmazásának lehetőségét az (EU) 2024/1263 rendelet 36. cikke (1) bekezdésének f) pontja biztosítja, feltéve hogy az előrejelzési időhorizonton (azaz a 2041-ig tartó időszakon) belül a kumulatív növekedés nagyrészt összhangban van a Bizottság feltételezéseivel, és az alkalmazást gazdasági érvek kellően indokolják, ami e terv esetében így van. A tervben a potenciális növekedés kisimítását a becsléseknek a közelmúltbeli makrogazdasági külső sokkok miatti nagyobb bizonytalansága indokolja. Következésképpen ez a feltételezés kellően megalapozottnak tekinthető. A terv megállapítja, hogy Németország költségvetési ösztönző csomagja (amely elsősorban az új, infrastrukturális és klímasemlegességi különleges alaphoz kapcsolódik) a várható további állami és magánberuházások révén valószínűleg tovább fogja élénkíteni a gazdasági tevékenységet a későbbi években.

5. táblázat: Németország tervének főbb feltételezései

						A kiigazítási időszak meghosszabbítása				
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Átlag a terv érvényességi időszakában 2025–2029	Átlag a kiigazítási időszakban 2025–2031
Potenciális GDP-növekedés (%)	0,5	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
Infláció (GDP-deflátor növekedése) (%)	3,1	2,7	2,6	2,6	2,6	2,5	2,5	2,4	2,6	2,6

Forrás: Németország középtávú költségvetési-strukturális terve és a Bizottság számításai.

A terv a Bizottság feltételezéseihez képest 2025-re és 2026-ra valamivel magasabb GDP-deflátor értékeket feltételez. A magasabb deflátorok hozzájárulnak ahhoz, hogy a nettó kiadások átlagos növekedése nagyobb a terv által lefedett kiigazítási időszakban. A Bizottság feltételezéseiben foglalt 2025. évi GDP-deflátor és a terv szerinti GDP-deflátor közötti 0,3 százalékpontos különbséget megerősítik a 2025 első negyedévére vonatkozó frissebb adatok, amelyek nem szerepeltek a Bizottság feltételezéseiben. ([12]) A 2026-os GDP-deflátorok közötti 0,4 százalékpontos különbség a globális kereskedelmi feszültségekből eredő árhatásokkal és az államháztartási kiadások várható jelentős növekedésével indokolható. Ezek az indokok együttesen megfelelően alátámasztják a deflátoroknak a Bizottság számadataitól való eltérését.

A tervben szereplő, aktualizált 2024-es államháztartási hiány nem gyakorol lényeges hatást a nettó kiadások átlagos növekedésére a Bizottság feltételezéseihez képest. Ez azt jelenti, hogy a nettó kiadásoknak a tervben, illetve a referenciapályában szereplő maximális növekedési rátái közötti különbséget – az (EU) 2024/1263 rendelet 13. cikkének b) pontjával összhangban – megmagyarázzák a feltételezések közötti, összességében elfogadható eltérések. Összességében a feltételezések közötti eltérések együttesen azt eredményezik, hogy a nettó kiadások átlagos növekedése a referenciapályához képest magasabb a tervben.

([12]) A terv benyújtását követően közzétett, a második negyedévre vonatkozó adatok szintén indokolják a 2025. évi GDP-deflátor eltérését.

A Bizottság a nettó kiadások maximális növekedési rátáinak való megfelelés jövőbeli értékelése során figyelembe fogja venni a terv feltételezéseire vonatkozó fenti értékelést.

A tervben foglalt költségvetési stratégia

(27) A tervben szereplő indikatív költségvetési stratégia szerint a nettó kiadásokra vonatkozó kötelezettségvállalások az állami beruházásokon, a strukturális reformokon és a fokozatos konszolidáción alapuló, növekedésorientált stratégia révén valósulnak majd meg. A terv halasztott kiigazítást tartalmazó pályát mutat, 2025-ben és 2026-ban expanzív gazdaságpolitikai irányvonallal. A bővülés jelentős mértékben a magasabb beruházásorientált kiadásoknak tudható be (lásd: 6. táblázat), amelyek kezelik a lassú gazdasági növekedést és a beruházások elégtelenségét, és amelyeket jelentős mértékben egy újonnan létrehozott infrastrukturális és klímasemlegességi különleges alapból finanszíroznak. A különleges alap megóvja a beruházásorientált kiadásokat azáltal, hogy csak akkor teszi lehetővé a különleges alap keretében a kiadásokat, ha a szövetségi alapköltségvetésben a beruházási kiadások meghaladják az összes (a pénzügyi tranzakciók és bizonyos védelmi vonatkozású tételek nélkül számított) kiadás tíz százalékát. A költségvetési expanziót 2027-ben, 2028-ban és 2029-ben jelentős konszolidációs erőfeszítések követik. A konszolidációs stratégia magasabb bevételekre támaszkodik, amelyeket olyan növekedésösztönző intézkedések generálnak, mint például a bürokrácia költségeinek 25 %-os csökkentése digitalizáció és a jogszabályok egyszerűsítése révén, a finanszírozási hiány megszüntetése a terjeszkedéshez és az innovációhoz szükséges tőke területén, valamint a képzett munkaerő kínálatának bővítése a munkaerőpiaci részvétel növelését és a bevándorlási eljárások javítását célzó ösztönzőkkel. A kiadási oldallal összefüggésben a középtávú terv beszámol a kormány azon szándékáról, hogy rendszeresen felülvizsgálja és észszerűsíti az összes támogatást és finanszírozási programot, konszolidálja a szociális ellátásokat, és 2029-ig legalább 8 %-kal csökkenti a minisztériumokban és a nemzeti parlament igazgatásában dolgozó személyi állományt. E tervek és az előirányzott szakpolitikai intézkedések részleteit meg kell erősíteni vagy ki kell igazítani, majd számszerűsíteni kell az éves költségvetésekben.

A költségvetési kiigazítási időszak meghosszabbítását alátámasztó, a tervben szereplő reform- és beruházási kötelezettségvállalások

(28) Németország a tervben kötelezettséget vállal a potenciális növekedés és a költségvetési fenntarthatóság javítását célzó reformok és beruházások végrehajtására, ezzel alátámasztva a költségvetési kiigazítási időszak négy évről hét évre történő meghosszabbítását.

A kiigazítási időszak meghosszabbítását alátámasztó reformok és beruházások a Németország helyreállítási és rezilienciaépítési tervében foglalt két kötelezettségvállalásból, valamint 15 új reformból és beruházásból állnak. Ezek a következő intézkedéseket foglalják magukban (lásd még a II. mellékletet):

— Szövetségi-tartományi munkacsoport a hatékony közigazgatásért: Az intézkedés a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben foglalt kötelezettségvállalás (6.2.1. intézkedés), amelynek célja az irányítás hatékonyabbá tétele, valamint a szövetségi és tartományi szintű tervezési és engedélyezési eljárások jobb összehangolása. Az első két lépés a munkacsoport elért eredményekről szóló jelentéseinek 2021-ig, illetve 2022-ig történő közzétételéből áll. A harmadik lépésben az elért eredményekről szóló második jelentésben szereplő intézkedések legalább 80 %-át végre kell hajtani 2025 első negyedévéig.

— A tengeri szélenergiáról szóló törvény: Az intézkedés a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben foglalt kötelezettségvállalás (7.1.5. intézkedés), amely az offshore szélerőművek gyorsított telepítéséhez szükséges feltételek megteremtésére irányul. 2023 első negyedévében hatályba lépett a tengeri szélenergiáról szóló törvény, és ezáltal a vonatkozó projektek tervezési és engedélyezési eljárásainak egyszerűsítése révén csökkentették a megújuló energiaforrások és a szükséges hálózati infrastruktúra fejlesztése előtt álló akadályokat.

— Az infrastrukturális és klímasemlegességi különleges alap működésének beindítása: A reform célja a pénzügyi keret megerősítése, hogy kezelni tudják a nemzeti infrastruktúrára irányuló sürgős állami beruházási igényeket. Az infrastrukturális és klímasemlegességi különleges alap létrehozását követően 2025 harmadik negyedévéig hatályba kell léptetni azokat a jogszabályokat, amelyek megállapítják az alapok felhasználásának módjára vonatkozó szabályokat, különösen a beruházásokra vonatkozó addicionalitási kritériumot.

— Kutatási támogatás a K+F előmozdítására: Az intézkedés célja, hogy adóügyi ösztönzők révén megerősítse az üzleti K+F tevékenységeket. A reform magában foglalja a kutatási támogatás adóalapjának és elszámolható kiadásainak bővítéséről szóló törvény 2026 első negyedévéig történő elfogadását.

— Az adminisztratív terhek csökkentése: Az intézkedés célja a vállalkozásokra, a polgárokra és a közigazgatásra nehezedő bürokratikus terhek csökkentése. Az adminisztratív terhek csökkentésére vonatkozó jogszabályok korrekciós intézkedéseket is tartalmazni fognak. A jogszabályok elfogadására várhatóan 2027 negyedik negyedévéig kerül sor.

— A fegyveres erőkre vonatkozó közbeszerzési jogszabályok egyszerűsítése: Az intézkedés célja a bürokrácia csökkentése és a beruházások előmozdítása azáltal, hogy egyszerűsíti a szövetségi fegyveres erők közbeszerzéseire vonatkozó szabályozást azzal, hogy kiterjeszti az egyszerűsített közbeszerzési eljárások alkalmazási körét, felgyorsítja és digitalizálja az eljárásokat. A jogszabályok várhatóan 2026 második negyedévére lépnek hatályba.

— A közbeszerzési jog egyszerűsítése: Az előző intézkedéshez hasonlóan e reform célja szintén a bürokrácia csökkentése és a beruházások előmozdítása azáltal, hogy egyszerűsíti a közbeszerzési jogot azzal, hogy kiterjeszti az egyszerűsített közbeszerzési eljárások alkalmazási körét, felgyorsítja és digitalizálja az eljárásokat. A jogszabályok várhatóan 2026 második negyedévére lépnek hatályba.

— A nyugdíjkorhatár betöltése utáni foglalkoztatás megkönnyítése: Az intézkedés célja, hogy javítsa a munkaerő-kínálatot azáltal, hogy megszünteti a munka rendes nyugdíjkorhatár betöltését követő folytatását akadályozó tényezőket. A reform magában foglalja a korábbi foglalkoztatással összefüggő tilalom (azaz, amikor a munkáltatók számára megtiltják, hogy objektív indok nélkül határozott idejű szerződést ajánljanak fel a korábban alkalmazott munkavállalóknak) 2026 második negyedévéig történő megszüntetését, hogy megkönnyítse a munkaerőpiacra való, határozott idejű visszatérést a nyugdíjkorhatár betöltése után.

— Digitális egyablakos ügyintézési rendszer a szakképzett harmadik országbeli állampolgárok számára: Az intézkedés célja, hogy a magasan képzett munkaerő migrációjának elősegítése révén javítsa a munkaerő-kínálatot. A reform keretében központi informatikai platformot kell beindítani a külföldi szakemberek számára, mely platform várhatóan 2029 negyedik negyedévéig működőképessé válik.

— Az ideiglenes tartózkodási engedéllyel rendelkezők munkalehetőségeinek bővítése: Az intézkedés célja, hogy a menekültek munkaerőpiaci részvételének növelése révén javítsa a munkaerő-kínálatot. A reform magában foglalja a menekültek munkavállalására vonatkozó tilalmak legfeljebb három hónapra történő csökkentését azáltal, hogy 2028 negyedik negyedévéig módosítják a vonatkozó jogszabályokat.

— A dohányadó kiterjesztése: Az intézkedés célja az adóbevételek védelme és a közegészség védelmének megerősítése. A reform magában foglalja a dohányadómodell kiterjesztéséről szóló törvény 2026 negyedik negyedévéig történő elfogadását.

— A lakáscélú beruházások megkönnyítése (Housing Turbo): Ennek az intézkedésnek az a célja, hogy a lakásépítési szabályok egyszerűsítésével fokozza a lakáscélú beruházásokat. A reform magában foglalja a lakásépítésre vonatkozó jogszabályok egyszerűsítését a szabályok alóli ideiglenes mentességek, a rugalmasabb tervezés, a kiterjesztett különös szabályozások és a zajártalom kezelésére vonatkozó egyértelműbb iránymutatások 2026 első negyedévéig történő bevezetése révén.

— Államilag támogatott kockázatitőke-alap létrehozása: Az intézkedés célja, hogy intézményi befektetőktől származó tőke mozgósításával javítsa az induló vállalkozások forráshoz jutását. A reform keretében 2026 negyedik negyedévéig megkezdődik az intézményi befektetőket célzó „Növekedési Alap II” számára történő forrásbevonás, amelyben a kormány vezető befektetőként venne részt.

— Jelentés az állami támogatásokról: Az intézkedés célja, hogy a támogatások hatékonyságának és eredményességének bemutatásával megkönnyítse a költségvetési politikai döntéshozatalt. A reform magában foglalja két szövetségi támogatási jelentés 2025 negyedik negyedévéig, illetve 2027 harmadik negyedévéig történő közzétételét, amelyek elemzik a támogatott programok hatását a támogatáspolitikai iránymutatások alapján.

— Kiadási felülvizsgálatok: Az intézkedés célja, hogy információkkal szolgáljon a költségvetési politikai döntéshozatalhoz azáltal, hogy azonosítja a költségmegtakarítás lehetséges területeit, és a meglévő kiadásokat hozzáigazítja az új kiadási prioritásokhoz. A kiadások első felülvizsgálata (a pénzügyminisztérium által készített 12. kiadási felülvizsgálat) a teljesítményalapú költségvetés-tervezés javítására fog összpontosítani. Közzététele 2025 negyedik negyedévében várható. A kiadások soron következő (legalább két) felülvizsgálata során meg fogják vizsgálni a kulcsfontosságú szakpolitikai területeket, beleértve a meglévő intézkedéseket, a támogatási programokat és a jogszabályban előírt szolgáltatásokat, valamint a költségvetés teljes egészére kiterjedő horizontális témákat. E kiadási felülvizsgálatokat legkésőbb 2028 negyedik negyedévéig és 2029 negyedik negyedévéig teszik közzé. Azzal, hogy a szövetségi kiadások céljaira és hatásaira összpontosít, a kiadások felülvizsgálata megnyitja az utat a jobb, cél- és eredményorientált költségvetési gazdálkodás előtt. A kiadási felülvizsgálatok következtetéseit és ajánlásait alkalmazni fogják a költségvetés-tervezési folyamat során.

— A geotermikus energiával kapcsolatos beruházások feltételeinek javítása: Az intézkedés célja, hogy a geotermikus energiával kapcsolatos beruházásokra vonatkozó szabályozás egyszerűsítésével felszámolja a beruházások előtt álló akadályokat. A reform keretében 2026 második negyedévéig hatályba fog lépni egy, a geotermikus energia felhasználásának felgyorsításáról szóló törvény, amely kiterjed az engedélyezési eljárások egyszerűsítésére.

— A hidrogénnel kapcsolatos beruházások feltételeinek javítása: Az intézkedés célja, hogy a hidrogénnel kapcsolatos beruházásokra vonatkozó szabályozás egyszerűsítésével felszámolja a beruházások előtt álló akadályokat. A reform magában foglalja a tervezés, az engedélyezés és a kapcsolódó közbeszerzési eljárások egyszerűsítését egy, 2026 harmadik negyedévéig elfogadandó, a hidrogénfelhasználás felgyorsításról szóló törvénnyel.

(29) Az (EU) 2024/1263 rendelet 14. cikkének (3) bekezdésével összhangban a kiigazítási időszak meghosszabbítását alátámasztó reformok és beruházások mindegyikének kellően részletesnek, az időszak elejére ütemezettnek, határidőhöz kötöttnek és ellenőrizhetőnek kell lennie.

(30) A helyreállítási és rezilienciaépítési tervben foglalt, a meghosszabbítást alátámasztó kötelezettségvállalások jelentős, a költségvetési fenntarthatóság javítását és a gazdaság növekedési potenciáljának fokozását célzó reformokat és beruházásokat tartalmaznak. Emellett Németország vállalja, hogy a nemzeti középtávú költségvetési-strukturális terv által lefedett időszakban további intézkedéseket tesz a reformok folytatására, és a helyreállítási és rezilienciaépítési terv időszakában elért szinten tartja a nemzeti finanszírozású beruházásokat (lásd alább a 6. táblázatot). A kötelezettségvállalásokat a terv végrehajtása során végig nyomon fogják követni. Ennek megfelelően a helyreállítási és rezilienciaépítési terv szerinti kötelezettségvállalások figyelembe vehetők a kiigazítási időszak meghosszabbítása tekintetében, az (EU) 2024/1263 rendelet 36. cikke (1) bekezdésének d) pontjában előírtak szerint.

(31) A meghosszabbítást alátámasztó reformok és beruházások várhatóan a német gazdaság növekedési és rezilienciapotenciáljának fenntartható módon történő javításához vezetnek, az (EU) 2024/1263 rendelet 14. cikke (2) bekezdésének a) pontjában előírtak szerint. A terv becslése szerint a csomagnak 2029-ben a 2029-es GDP mintegy 1,0 %-ának megfelelő pozitív gazdasági hatása lesz. Ezt a becslést a Bizottság dinamikus, sztochasztikus általános egyensúlyi modelljei (QUEST III) felhasználásával végezték el. A növekedési hatások többsége három intézkedésből ered:

— Az infrastrukturális és klímasemlegességi különleges alap működésének beindítása várhatóan nagyobb arányú beruházásokhoz járul hozzá, ami a becslések szerint növeli a GDP-t a terv időszakában. A becslés összhangban van a Bizottság 2025. tavaszi előrejelzésében szereplő, az infrastrukturális és klímasemlegességi különleges alap makrogazdasági hatásairól szóló elemzéssel.

— Az adminisztratív terhek csökkentéséről szóló jogszabályok és a közbeszerzési jogszabályok egyszerűsítései várhatóan javítani fogják a hatékonyságot, és növelni fogják a termelékenységet. Az általános költségek csökkenése a vállalkozások nagyobb jövedelmezőségét eredményezi. Ez összhangban van az adminisztratív terhek csökkentésének hatásairól közzétett becslésekkel ([13]). Az általános foglalkoztatás csökkenésének kockázata alacsonynak tűnik, mivel a német munkaerőpiac szűk.

— A képzett munkaerő migrációjának megkönnyítésére és a menekültek munkalehetőségeinek bővítésére irányuló intézkedések várhatóan javítják a munkaerő-kínálatot és ezáltal a növekedést. Ezek a becslések a migrációs mozgásokról szóló két tanulmányból származó forgatókönyveken alapulnak, amelyek közül az egyiket a Kiel Intézet készítette a Gazdasági Minisztérium kérésére. ([14])

Összességében a terv várhatóan javítani fogja a gazdaság növekedési és rezilienciapotenciálját azáltal, hogy kezeli a korábban azonosított hiányosságokat, például a beruházások elégtelenségét és a csökkenő munkaerő-kínálatot.

(32) A meghosszabbítást alátámasztó reformok és beruházások várhatóan támogatják a költségvetési fenntarthatóságot, az (EU) 2024/1263 rendelet 14. cikke (2) bekezdésének b) pontjában előírtak szerint. A kormány várakozásai szerint a reformok és beruházások költségvetési hatása éves szinten a nominális GDP 0,2 %-ának fog megfelelni, ami a 2025–2029-es időszakban összeadódva a 2024. évi nominális GDP mintegy 1,0 %-át teszi majd ki. Ez főként közvetett hatásokon keresztül valósul meg (0,9 %), ami a növekedést ösztönző reformokra való összpontosítást tükrözi. A dohányadó kiterjesztése növelni fogja az adóbevételeket. Emellett a kiadási felülvizsgálatok és a támogatások felülvizsgálata elő fogja segíteni az államháztartás minőségének javítását.

([13]) Lásd pl. *Roeger et al. (2008): Structural Reforms in the EU: A simulation-based analysis using the QUEST model with endogenous growth* (Strukturális reformok az EU-ban: szimulációalapú elemzés a QUEST modell használatával, endogén növekedéssel), https://ec.europa.eu/economy_finance/publications/pages/publication13531_en.pdf.

([14]) Institut für Weltwirtschaft Kiel (2021): Analyse und Prognose von Migrationsbewegungen, https://www.ifw-kiel.de/fileadmin/Dateiverwaltung/IfW-Publications/fis-import/712bf76b-fed4-4ad6-b827-4a5a04f42a3b-wipo_34.pdf; Destatis: 15. Koordinierte Bevölkerungsvorausberechnung, https://www.destatis.de/DE/Themen/Gesellschaft-Umwelt/Bevoelkerung/Bevoelkerungsvorausberechnung/begleitheft.html.

(33) A meghosszabbítást alátámasztó reformok és beruházások a közös uniós prioritásokra irányulnak, az (EU) 2024/1263 rendelet 14. cikke (2) bekezdésének c) pontjában előírtak szerint. A szociális jogok európai pillérének elveivel összhangban a legtöbb intézkedés várhatóan hozzájárul a társadalmi és gazdasági rezilienciához. Emellett a geotermikus energiával és a hidrogénnel kapcsolatos beruházások felgyorsításáról szóló jogszabályok a tengeri szélenergiáról szóló törvénnyel együtt hozzájárulnak a méltányos zöld és digitális átálláshoz, valamint az energiabiztonság biztosításához. A közbeszerzési jog egyszerűsítése és a digitális technológiáknak a fegyveres erők közbeszerzési eljárásaiban való alkalmazása a védelmi képességek kiépítésére irányul.

(34) A meghosszabbítást alátámasztó reformok és beruházások az (EU) 2024/1263 rendelet 14. cikke (2) bekezdésének d) pontjában előírtak szerint segítik az európai szemeszter keretében kiadott releváns ([15]) országspecifikus ajánlások megvalósulását. A meghosszabbítást alátámasztó reformok és beruházások különösen a következőkkel kapcsolatos országspecifikus ajánlásokra irányulnak:

— az állami beruházásokat támogató reformok révén kezelt költségvetési-strukturális ajánlások; ide kell érteni az infrastrukturális és klímasemlegességi különleges alap működésének beindítását és a közbeszerzési jog egyszerűsítését, valamint a dohányadó kiterjesztését, a kiadási felülvizsgálatokat és az állami támogatásokról szóló jelentést;

— a gazdaság átalakítására vonatkozó ajánlások – ezeket a kutatási támogatásnak a K+F előmozdítása érdekében történő bővítése, az adminisztratív terhek többek között a digitális technológiák használatával történő csökkentése, a lakáscélú beruházások megkönnyítése és egy államilag támogatott kockázatitőke-alap létrehozása révén kezelik;

— a zöld átállásra vonatkozó ajánlás, amelynek célja az importált fosszilis tüzelőanyagoktól való általános függőség csökkentése és a megújuló energia energiarendszerben betöltött szerepének előmozdítása, ezt az ajánlást a tengeri szélenergiával, a geotermikus energiával és a hidrogénnel kapcsolatos beruházások feltételeinek javítása, valamint a villamosítás és a rugalmasság révén kezelik;

— a munkaerőpiacra vonatkozó ajánlás – ezt a nyugdíjkorhatár betöltését követő foglalkoztatás megkönnyítése, a digitális egyablakos ügyintézési rendszer képesített harmadik országbeli állampolgárok számára történő létrehozása, valamint az ideiglenes tartózkodási engedéllyel rendelkezők munkalehetőségeinek bővítése révén kezelik.

(35) A terv biztosítja, hogy a nemzeti finanszírozású közberuházások tervezett általános szintje a helyreállítási és rezilienciaépítési terv által lefedett időszakban elért átlagos szinten maradjon, az (EU) 2024/1263 rendelet 14. cikkének (2) bekezdésének e) pontjában előírtak szerint.

6. táblázat: Nemzeti finanszírozású közberuházások a tervben (a GDP %-ában)

Átlagos szint a helyreállítási és rezilienciaépítési terv tárgyidőszakában (2021–2026) (*)	2025	2026	2027	2028	2029	Átlag a terv időtartama alatt
2,9	3,3	3,5	3,5	3,7	3,8	3,5

(*) Feltételezhető és elfogadott, hogy a két időszak átfedésben lesz. A beruházási szint fenntartására vonatkozó követelmény a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz élettartamának végét követő évekre alkalmazandó.

Forrás: Németország középtávú költségvetési-strukturális terve.

([15]) A következő országspecifikus ajánlások minősülnek „relevánsnak”: i. a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben foglalt intézkedések tekintetében a helyreállítási és rezilienciaépítési terv értékelésének jóváhagyásáról szóló tanácsi végrehajtási határozatban, valamint ii. a Tanács által 2025-ben elfogadott határozatban említettek.

(36) Végezetül, úgy tekinthető, hogy a meghosszabbítást alátámasztó reform- és beruházási kötelezettségvállalások összhangban vannak a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben és a többéves pénzügyi keret alapján létrejött partnerségi megállapodásban foglalt kötelezettségvállalásokkal, az (EU) 2024/1263 rendelet 14. cikkének (4) bekezdésében előírtak szerint.

(37) Következésképpen úgy értékelhető, hogy a kiigazítási időszak meghosszabbítását alátámasztó reformok és beruházások összességében véve teljesítik az (EU) 2024/1263 rendelet 14. cikkében foglalt kritériumokat. A kiigazítási időszak tehát meghosszabbítható négy évről hét évre, amint azt a terv előirányozza.

A tervben szereplő további reform- és beruházási törekvések, amelyek az európai szemeszter keretében azonosított fő kihívásokra reagálnak, és az Unió közös prioritásainak megvalósítását célozzák

(38) A kiigazítási időszak meghosszabbítását alátámasztó reformok és beruházások mellett a terv ismerteti azokat a szakpolitikai szándékokat, amelyek az európai szemeszter keretében – különösen az országspecifikus ajánlásokban – azonosított fő kihívások kezelését, valamint az Unió közös prioritásainak megvalósítását célzó egyéb reformokra és beruházásokra vonatkoznak. A terv 35 reformot és beruházást tartalmaz, amelyek közül négy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközön keresztül pénzügyi támogatásban részesül. A terv reformjai és beruházásai részben egy meglévő kormányzati stratégiai dokumentumon alapulnak („Verantwortung für Deutschland", koalíciós megállapodás a CDU, a CSU és az SPD között, 21. jogalkotási időszak") ([16])

(39) A méltányos zöld és digitális átállásra vonatkozó közös prioritást illetően, amely magában foglalja az (EU) 2021/1119 rendeletben meghatározott éghajlat-politikai célkitűzéseket is, a terv képzési intézkedésekről rendelkezik, például a képzések digitalizációjáról és a tanulók digitális részvételének ösztönzéséről. Emellett a terv olyan reformokat és beruházásokat is tartalmaz, amelyek célja a digitális hálózatok bővítése azáltal, hogy meghatározza a hálózatbővítéshez fűződő kiemelkedően fontos közérdeket, valamint egyszerűsíti a tervezést és a jóváhagyást. A terv célja továbbá az igazságszolgáltatáshoz való jog érvényesülésének javítása azáltal, hogy online eljárásokat vezet be a polgári igazságszolgáltatásban, valamint a közjegyzői eljárások egyszerűsítése a közjegyzői és más okiratok digitális hitelesítési eljárásának bevezetésével. A terv magában foglalja továbbá a közigazgatási szolgáltatásokhoz való egységes és akadálymentes hozzáférés biztosítása érdekében a közigazgatásra vonatkozó közös digitális szabványok elfogadását (amelyeket a helyreállítási és rezilienciaépítési terv tartalmaz), valamint a be nem jelentett munkavégzés elleni küzdelem korszerűsítéséről és digitalizálásáról szóló törvény elfogadását.

A terv olyan intézkedéseket is ismertet, amelyek ösztönzik a szabályozható erőművek építését, a klímasemleges fűtési hálózatok fejlesztését, átalakítását és újak építését (amelyeket a helyreállítási és rezilienciaépítési terv tartalmaz), valamint a villamosenergia-hálózatok célzott bővítését. A terv tartalmaz továbbá egy olyan intézkedéscsomagot, amelynek célja a villamosenergia-árak adókomponenseinek csökkentése a kereskedelmi fogyasztók számára, valamint annak biztosítása, hogy az állam nagyobb mértékben vállaljon részt a hálózati költségekből a versenyképességhez és a villamosításhoz való hozzájárulás érdekében, célja továbbá a szén-dioxid-leválasztás és -tárolás/a szén-dioxid-leválasztás és -hasznosítás szabályozási környezetének javítása, az energiahatékonyság fokozása céljából az épületek fűtésére és felújítására irányuló finanszírozás folytatása (amely szerepel a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben), valamint a hatékony és klímasemleges távfűtési hálózatok szövetségi finanszírozásának növelése. A terv előirányozza a vasúti hálózat nagy teljesítményű folyosók korszerűsítése révén történő rehabilitációját. A vasúti irányítás és hosszú távú beruházástervezés megerősítése érdekében a terv bevezeti az „Infraplan"-t mint a jövőbeli projekteket előnyben részesítő, kötelező erejű finanszírozási eszközt. Az e-mobilitást adókedvezmények, gépjárműadó-mentességek, az alacsony jövedelmű háztartások célzott támogatása, valamint a töltőinfrastruktúrára és a kibocsátásmentes árufuvarozási mobilitásra irányuló beruházások révén fogják előmozdítani (ezeket a helyreállítási és rezilienciaépítési terv tartalmazza). Végezetül a terv támogatja az innovációt és a technológiai fejlődést azáltal, hogy a csúcstechnológiai menetrend keretében prioritásként kezeli a kutatásfinanszírozást, az olyan kulcsfontosságú technológiákra összpontosítva, mint a mesterséges intelligencia, a biotechnológia és az éghajlatvédelmi megoldások, valamint előmozdítja a kutatás és az ipar közötti szorosabb együttműködést. Ezek az intézkedések és a tervben szereplő egyéb intézkedések hozzá hivatottak járulni a készségekre, a szakképzésre és a felnőttkori tanulásra, a közigazgatásra, a digitális infrastruktúrára, a közigazgatás és a közszolgáltatások digitalizációjára, az energiahatékonyságra, a közlekedésre, a megújuló energiára, az energetikai infrastruktúrára és hálózatokra, valamint a kutatásra és innovációra vonatkozó 2025. évi országspecifikus ajánlások végrehajtásához.

([16]) Verantwortung für Deutschland, Koalitionsvertrag zwischen CDU, CSU und SPD, 21. Legislaturperiode, https://www.koalitionsvertrag2025.de/sites/www.koalitionsvertrag2025.de/files/koav_2025.pdf.

(40) Ami a társadalmi és gazdasági reziliencia közös prioritását, többek között a szociális jogok európai pillérét illeti, a terv olyan reformokat és beruházásokat tartalmaz, amelyek célja a foglalkoztatási ösztönzők javítása és a munkaerőpiaci integráció felgyorsítása az álláskeresőknek nyújtott alapszintű jövedelemtámogatás (Grundsicherung) átalakítása révén. Egy, a jóléti állam reformjával foglalkozó bizottság várhatóan ajánlásokat fog előterjeszteni a szociális jóléti rendszerben és annak igazgatásában megvalósítandó korszerűsítésre és a bürokrácia csökkentésére vonatkozóan. A keresőtevékenység bővítésére irányuló ösztönzők növelése érdekében a terv rendelkezik a túlórapótlékokra vonatkozó adómentességek bevezetéséről. Emellett a terv az oktatáson keresztül megvalósuló méltányosságot célzó intézkedéseket is előirányoz; ilyenek például a célzott támogatás nyújtása azoknak az iskoláknak, ahol nagy arányban tanulnak szociálisan hátrányos helyzetű tanulók, további támogatás nyújtása a hátrányos helyzetű területeken a kisgyermekkori neveléshez és gondozáshoz, valamint a gyermekek nyelvi fejlesztésének előmozdítására összpontosító intézményeknek, továbbá a kisgyermekkori nevelés és gondozás infrastruktúrájának javításához. Emellett a terv továbbképzési és átképzési intézkedéscsomagról is rendelkezik, amelynek célja például a szakképzés és az egész életen át tartó tanulás fokozása, és amely a képzések digitalizációjával és a vállalati képzés támogatásával foglalkozik. Az oktatási esélyek javítása érdekében a terv bővíti az egész napos iskolai gondozásra vonatkozó beruházási programot. Emellett egy harmonizált eljárási törvénnyel felgyorsítják az infrastruktúrával kapcsolatos eljárásokat. A bürokrácia csökkentése felé tett további lépésként folyamatjavítási felülvizsgálatokat vezetnek be a közigazgatási eljárások legnagyobb akadályainak azonosítása és kezelése érdekében. A szociális ellátásokat jobban össze kell hangolni és digitalizálni kell a hozzáférés egyszerűsítése és a bürokrácia csökkentése érdekében. A terv célja, hogy adókedvezmények és a hálózati díjak szövetségi társfinanszírozása révén csökkentse a villamosenergia-költségeket, támogatva a villamosítást. A hosszú távú magánmegtakarításokat a nyugdíj-előtakarékosság gyermekek számára történő bevezetése fogja támogatni. A terv előirányozza az új önfoglalkoztatók felvételét a kötelező nyugdíjrendszerbe, amelynek célja az időskori biztonság megerősítése. A terv célja továbbá a munkaerő-kínálat bővítése azáltal, hogy adókedvezményeket biztosít a nyugdíjkorhatáron túli munkavégzés után. Az ellátáshoz való hozzáférést az alapellátási rendszer, a sürgősségi és a mentőszolgálat reformja, valamint a kórházak szerkezetátalakítása révén fogják javítani, míg a tartós ápolás-gondozás reformjának célja a fenntarthatóság biztosítása és a hozzájárulókra nehezedő terhek csökkentése. A vasúti hálózatot a folyosók célzott rehabilitációjával kívánják korszerűsíteni. A gyorsított értékcsökkenési leírás újbóli bevezetésével és a társaságiadó-kulcsok csökkentésével ösztönözni fogják az üzleti beruházásokat. A forráshoz jutás bővülni fog a kis- és középvállalkozások (kkv-k) és az induló vállalkozások finanszírozásának javításával.

Végezetül a terv támogatja az innovációt azáltal, hogy prioritásként kezeli az olyan kulcsfontosságú technológiákra irányuló kutatást, mint a mesterséges intelligencia, a biotechnológia és az éghajlatvédelmi technológia. Ezek az intézkedések és a tervben szereplő egyéb intézkedések hozzá hivatottak járulni az adópolitikára, az üzleti környezetre, a nyugdíjrendszerre és az aktív öregedésre, a közigazgatásra, a munkaerőpiac működésére, a készségekre, a szakképzésre és a felnőttkori tanulásra, az oktatásra, az energetikai infrastruktúrára és hálózatokra, a kutatásra és innovációra, valamint a közlekedésre vonatkozó 2025. évi országspecifikus ajánlások végrehajtásához. A tervben szereplő intézkedések célja továbbá, hogy a lakáskínálat növelése révén elősegítsék a lakhatás megfizethetőségének javítását.

(41) Az energiabiztonságra vonatkozó közös prioritás összefüggésében a terv olyan reformokat és beruházásokat tartalmaz, amelyek célja az energiarendszer rezilienciájának és rugalmasságának javítása. A terv olyan intézkedéseket ismertet, amelyek ösztönzik a szabályozható erőművek építését, valamint a klímasemleges fűtési hálózatok fejlesztését, átalakítását és új építését (amelyeket a helyreállítási és rezilienciaépítési terv tartalmaz). A terv a hálózatok és a tárolás célzott és rendszerbarát kiépítésére irányuló intézkedéseket is tartalmaz, amelyek célja, hogy a hálózatbővítést összehangolják a villamosenergia-kereslettel és a megújulóenergia-termeléssel. Ezek az intézkedések és a tervben szereplő egyéb intézkedések hozzá hivatottak járulni a megújuló energiára, az energetikai infrastruktúrára és hálózatokra, az energiahatékonyságra és a közlekedésre vonatkozó 2025. évi országspecifikus ajánlások végrehajtásához.

(42) Ami a védelmi képességek közös prioritását illeti, a terv olyan reformokat és beruházásokat tartalmaz, amelyek alátámasztják a kiigazítási időszak meghosszabbítását (lásd a (32) preambulumbekezdést).

(43) Emellett a terv az EU közös prioritásain túlmutató egyéb szakpolitikai intézkedéseket is tartalmaz, beleértve a tervezési és engedélyezési eljárások felgyorsítását célzó szövetségi–tartományi paktumot, a szabályozásból eredő, általános terhek korlátozását szolgáló szabályok bővítését, valamint a nemzeti Szabályozói Ellenőrzési Tanács megerősítését, amelynek célja a szabályozási hatások felügyeletének javítása.

(44) A terv információval szolgál a Németország helyreállítási és rezilienciaépítési tervével mutatott következetességről és adott esetben a két terv egymást kiegészítő jellegéről. A terv a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben foglalt intézkedéseket tartalmaz, mint például a klímasemleges fűtési hálózatok fejlesztése, átalakítása és új építése, valamint az energiahatékonyság fokozása céljából az épületek fűtésére és felújítására irányuló finanszírozás folytatása. Ezenfelül magában foglalja az e-mobilitás adókedvezmények, gépjárműadó-mentességek, az alacsony jövedelmű háztartások célzott támogatása, valamint a töltőinfrastruktúrára és a kibocsátásmentes árufuvarozási mobilitásra irányuló beruházások révén történő előmozdítását. Végül pedig a terv magában foglalja a közigazgatásra vonatkozó közös digitális szabványoknak a közigazgatási szolgáltatásokhoz való egységes és akadálymentes hozzáférés biztosítása érdekében történő elfogadását.

(45) A terv áttekintést nyújt Németországnak az EU közös prioritásaihoz kapcsolódó állami beruházási szükségleteiről. A terv megállapítja, hogy a méltányos zöld és digitális átállás támogatása érdekében jelentős beruházásokra van szükség a megújuló energia, a villamosenergia-hálózatok, az energiahatékonyság, a hidrogéninfrastruktúra és a „nettó zéró” technológiák terén, valamint a közszolgáltatások digitális korszerűsítéséhez. A társadalmi és gazdasági reziliencia növelése érdekében beruházásokra van szükség a stratégiai függőségek csökkentéséhez, a kutatás és az innováció fellendítéséhez, valamint a versenyképesség megerősítéséhez, amit különösen a kulcsfontosságú technológiák, például a mikroelektronika, a mesterséges intelligencia, a kvantumtechnológia és a biotechnológia támogatása révén lehet megvalósítani. Az energiabiztonság megteremtéséhez a német hatóságok meglátása szerint beruházásokra van szükség a cseppfolyósított földgáz (LNG) importjához szükséges infrastruktúra és a rugalmas, alacsony kibocsátású gázerőművek terén; e beruházások célja az átállás támogatása és az egyetlen beszállítótól való függés csökkentése. A terv a védelmi képességek kiépítése érdekében jelentős beruházásokat irányoz elő a felszereléshiányok megszüntetésére, a Bundeswehr felkészültségének megerősítésére, valamint a NATO-kötelezettségvállalások teljesítésére, ehhez a Bundeswehr különleges alapjából nyújtott támogatásra és tartósan megemelt védelmi kiadásokra van szükség.

A NEMZETI MENTESÍTÉSI RENDELKEZÉS AKTIVÁLÁSA

(46) Az állam-, illetve kormányfők a 2022. március 10–11-i versailles-i találkozójukon elkötelezték magukat amellett, hogy Oroszország Ukrajna elleni katonai agressziójára tekintettel megerősítik az európai védelmi képességeket. Ezeket a célokat a biztonság és a védelem területére vonatkozó stratégiai iránytű is megerősítette. Az Európai Tanács az európai védelemről szóló, 2025. március 6-i következtetéseiben üdvözölte, hogy a Bizottság ajánlani kívánja a Stabilitási és Növekedési Paktum szerinti nemzeti mentesítési rendelkezés koordinált módon, azonnali intézkedésként történő aktiválását.

(47) 2025. március 19-i közleményében ([17]) a Bizottság felkérte a tagállamokat, hogy az EU védelmi képességeire gyakorolt hatás maximalizálása érdekében koordinált módon használják ki a nemzeti mentesítési rendelkezés által biztosított rugalmasságot. E rugalmasság célja, hogy megkönnyítse az átállást a védelmi kiadások tartósan magasabb szintjére. Az említett közlemény értelmében a nemzeti mentesítési rendelkezés aktiválása lehetővé tenné a tagállamok számára, hogy eltérjenek a nettó kiadások maximális növekedési rátájától, amelyet a Tanács a nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervek jóváhagyásakor vagy a túlzotthiány-eljárás keretében követendő korrekciós pályák megállapításakor határoz meg, amennyiben ezt az eltérést a védelmi kiadásoknak a referenciaévhez viszonyított növekedése indokolja, és a túllépés mértéke 2028-ig éves szinten nem haladja meg a GDP 1,5 %-át. Az ezt meghaladó növekedés a megfelelés rendes értékelése alá tartozna. Erre a felső határra azért van szükség, hogy a költségvetési fenntarthatóság ne kerüljön veszélybe, ugyanakkor valamennyi tagállam kihasználhassa a rugalmasság előnyeit a védelmi kiadások szintjének emelése során. A pontos összegek meghatározására az eredményadatok elérhetővé válásakor kerül sor, biztosítandó, hogy a további rugalmasságot kizárólag a szándékolt céljára használják fel.

(48) Németország 2025. április 24-én kérelmet nyújtott be a Tanácshoz és a Bizottsághoz, hogy aktiválják az (EU) 2024/1263 rendelet 26. cikke szerinti nemzeti mentesítési rendelkezést.

(49) Kérelmében Németország kijelentette, hogy a fokozódó geopolitikai feszültségek közepette Oroszország Ukrajna elleni, folytatódó agressziós háborúja és az azáltal az európai biztonságra gyakorolt fenyegetés olyan egzisztenciális kihívást jelent az Unió számára, amely szükségessé teszi a védelmi kiadások jelentős növelését. Ez a helyzet az egyes tagállamok által nem befolyásolható, rendkívüli körülménynek minősül.

(50) Németországban a védelmi célú államháztartási kiadások (kormányzati funkciók osztályozása (COFOG) 02 főcsoport) 2021-ben a GDP 1,0 %-át, 2022-ben az 1,0 %-át, 2023-ban pedig az 1,1 %-át tették ki (7. táblázat). A nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervben szereplő információk alapján Németország 2024-ben a GDP 1,2 %-át, 2025-ben pedig 1,5 %-át költi védelmi célokra. Emellett Németország azt tervezi, hogy jelentősen növeli védelmi kiadásait a NATO-cél elérése érdekében, és hogy a jelenlegi jogalkotási ciklus során fenntartja a megnövelt védelmi kiadásokat. A védelmi kiadások növekedése ezért jelentős hatást gyakorol Németország államháztartására.

([17]) C (2025) 2000 final bizottsági közlemény, 2025. március 19.

7. táblázat: Németország védelmi kiadásai összesen

	2021 a	2022 a	2023 a	2024 b	2025 b
Védelmi célú államháztartási kiadások összesen (a GDP %-ában)	1,0	1,0	1,1	1,2	1,5

Forrás: a) Eurostat; b) Németország által adott tájékoztatás a Tanács és a Bizottság részére.

(51) Németország becslése szerint a GDP-arányos védelmi kiadások 2021 és 2025 között körülbelül 0,5 százalékponttal nőnek, ami rontja az államháztartási egyenleget és növeli az államadósságot.

(52) A kiadások növekedése a nemzeti mentesítési rendelkezés által lefedett időszakban – ha az egyéb tényezők változatlanok – magasabb államadóssághoz és magasabb hiányhoz vezet az időszak végére. A Bizottság indikatív előrejelzései alapján és feltételezve, hogy 2028-ig teljes mértékben, egyenletes ütemben sor fog kerülni az államháztartási kiadások nemzeti mentesítési rendelkezéssel engedélyezett növelésére, 2028-ban a GDP-arányos költségvetési hiány 2,5 százalékponttal, a GDP-arányos államadósság pedig 4,8 százalékponttal lenne magasabb annál, mint ha a nettó kiadások a Bizottság előzetes iránymutatásával összhangban növekednének. Emiatt a nemzeti mentesítési rendelkezés aktiválásának időszakát követően valószínűleg további költségvetési kiigazításra lenne szükség a költségvetési keretrendszer ([18]) követelményeinek teljesítéséhez, beleértve annak biztosítását is, hogy az adósságráta megalapozottan csökkenő pályára álljon vagy azon maradjon a kiigazítási időszak végéig, vagy a GDP 60 %-a alatti prudens szinten maradjon, továbbá hogy a költségvetési hiány a GDP 3 %-a alá csökkenjen és középtávon az alatt maradjon. Németország elismeri, hogy a jövőben a védelmi kiadások strukturális növekedése miatt szakpolitikai intézkedésekre lehet szükség ahhoz, hogy meg lehessen őrizni a költségvetési fenntarthatóságot és fenn lehessen tartani a költségvetési szabályoknak való megfelelést középtávon. A nemzeti mentesítési rendelkezés miatti előre jelzett hiány- és adósságszint-növekedés korlátozottsága, valamint Németország azon kötelezettségvállalása, hogy a tervek következő fordulójában végrehajtja a költségvetési keret valamennyi követelményének teljesítéséhez szükséges kiigazítást, biztosítja azt, hogy a költségvetés középtávon fenntartható maradjon.

(53) A védelmi célú államháztartási kiadásokra vonatkozó adatokat a nemzeti statisztikai hivatalok és az Eurostat a nemzeti számlák európai rendszere (ESA2010) keretében a kormányzati funkciók nemzetközi osztályozásának (COFOG) megfelelően állítják össze és teszik közzé. Ezek az adatok megfelelőek a védelmi kiadások által a költségvetési hiányra, az államadósságra és a nettó kiadásokra, valamint a kapcsolódó fogalmakra gyakorolt hatás értékeléséhez. Az Eurostat a nemzeti statisztikai hivatalokkal szorosan együttműködve adatgyűjtési eljárást fog kialakítani. Ehhez a COFOG „Védelem" kategóriájából fog kiindulni, figyelembe véve ugyanakkor a NATO által használt fogalommeghatározást is, és fenntartva a lehetőséget azon anomáliák kezelésére, amelyek az éves adatszolgáltatási rendszerek eltéréseiből adódhatnak. Az adatgyűjtési folyamatot össze kell hangolni a túlzotthiány-eljárásban előírt adatszolgáltatási határidőkkel.

(54) Ugyanakkor a nemzeti mentesítési rendelkezés aktiválási időszaka alatt katonai felszerelésekre vonatkozóan megkötött szerződések egy része esetében előfordulhat, hogy a teljesítésre csak később kerül sor, következésképpen az államháztartásra gyakorolt hatásuk csak a rendelkezés aktiválási időszakát követően jelentkezik. Ezen eshetőség figyelembevétele érdekében a nemzeti mentesítési rendelkezés szerinti rugalmasságot az ilyen későbbi teljesítéshez kapcsolódó védelmi kiadásokra is alkalmazni kell, feltéve, hogy a vonatkozó szerződések megkötésére a rendelkezés aktiválási időszakában került sor, és ezek a később felmerülő védelmi kiadások a fent említett általános felső határon belül maradnak.

(55) A fenti rugalmasság automatikusan kiterjedne az olyan kiadásokra, amelyeket az Európa biztonságát szolgáló új cselekvési eszköz (SAFE) által az európai védelmi ipar megerősítése érdekében nyújtott hitelek finanszíroznak. E célból a tagállamok bejelentenék az Eurostat felé a SAFE eszköz keretében – a SAFE eszköz létrehozásáról szóló rendeletjavaslatban meghatározottak szerinti „védelmi termékek" és „egyéb védelmi célú termékek" kategóriákban – felmerült összes védelmi vonatkozású kiadást.

([18]) Lásd az ECFIN 321. sz. intézményi dokumentumának kiegészítését: „*Assessment of the Fiscal Sustainability Condition for Member States Requesting the Activation of the National Escape Clause*" (Az államháztartás fenntarthatóságára vonatkozó feltétel értékelése a nemzeti mentesítési rendelkezés aktiválását kérő tagállamok tekintetében), elérhető itt: https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/assessment-fiscal-sustainability-condition-member-states-requesting-activation-national-escape_en.

(56) Ez az ajánlás nem módosítja a költségvetési hiány, az államadósság és a nettó kiadások, valamint a kapcsolódó fogalmak meghatározását. Az e fogalmakon alapuló adatokat Németországnak az (EU) 2024/1263, a 479/2009/EK és az 549/2013/EU rendeletnek megfelelően kell összeállítania és jelentenie.

Németország nemzeti középtávú költségvetési-strukturális terve Bizottság általi értékelésének következtetése

(57) Összességében, tekintettel a nemzeti mentesítési rendelkezés aktiválására, a Bizottság úgy véli, hogy Németország terve eleget tesz az (EU) 2024/1263 rendelet követelményeinek.

A TANÁCS ÁLTALÁNOS KÖVETKEZTETÉSE NÉMETORSZÁG NEMZETI KÖZÉPTÁVÚ KÖLTSÉGVETÉSI-STRUKTURÁLIS TERVÉVEL KAPCSOLATBAN

(58) A Tanács üdvözli Németország középtávú költségvetési-strukturális tervét, és úgy véli, hogy annak teljes körű végrehajtása elősegítené a rendezett államháztartás biztosítását, az államadósság fenntarthatóságának támogatását, valamint a fenntartható és inkluzív növekedést.

(59) A Tanács tudomásul veszi a tervnek a Bizottság általi értékelését. Mindazonáltal a Tanács felkéri a Bizottságot, hogy a jövőbeli tervek értékelését egy, a tanácsi ajánlásokra vonatkozó bizottsági ajánlásoktól elkülönülő dokumentumban nyújtsa be.

(60) A Tanács tudomásul veszi a Bizottságnak a nettó kiadási pályára vonatkozó értékelését és a tervben szereplő főbb makrogazdasági feltételezéseket, többek között a Bizottság előzetes iránymutatásával összefüggésben, valamint a terv szerinti nettó kiadási pályának a költségvetési hiányra és az államadósságra gyakorolt hatásait. A Tanács tudomásul veszi a Bizottság azon értékelését, amely szerint a makrogazdasági és költségvetési feltételezések, bár helyenként – az aktualizált makrogazdasági és költségvetési adatok figyelembevétele céljából – eltérnek a Bizottság feltételezéseitől, összességében kellően indokoltak és megalapozott gazdasági érveken alapulnak. A Tanács tudomásul veszi a terv átfogó költségvetési stratégiáját és a kilátásokkal kapcsolatos kockázatokat, amelyek befolyásolhatják a makrogazdasági forgatókönyvnek és az alapul szolgáló feltételezéseknek a realizálódását, valamint a terv szerinti nettó kiadási pálya megvalósulását. A Tanács megállapítja továbbá, hogy a geopolitikai kockázatok nyomást gyakorolhatnak a védelmi kiadásokra.

(61) A Tanács elvárja, hogy Németország készen álljon arra, hogy nettó kiadási pályája megvalósításának biztosítása érdekében szükség szerint kiigazítsa költségvetési stratégiáját. A Tanács úgy határoz, hogy szorosan nyomon fogja követni a gazdasági és költségvetési fejleményeket, beleértve a terv szerinti forgatókönyv alapjául szolgáló fejleményeket is.

(62) A Tanács úgy véli, hogy a költségvetési felügyelet következő fordulója előtt kellő időben további megbeszélésekre van szükség annak érdekében, hogy közös megegyezés szülessen a kumulált nettó kiadásnövekedési rátáknak az éves felügyeletre gyakorolt hatásairól.

(63) A Tanács jóváhagyja a Németország által a kiigazítási időszak meghosszabbítását alátámasztó középtávú tervben előterjesztett reform- és beruházási kötelezettségvállalásokat, és üdvözli a növekedésre és a költségvetési fenntarthatóságra gyakorolt hatás számszerűsítésére irányuló erőfeszítéseket. A Tanács egyetért a Bizottsággal abban, hogy a Németország által benyújtott reform- és beruházási kötelezettségvállalások alapos indokkal szolgálnak a kiigazítási időszak négy évről hét évre történő meghosszabbításához. A Tanács nyugtázza a Bizottság azon értékelését, amely szerint a meghosszabbítást alátámasztó reformok és beruházások összességében véve teljesítik az (EU) 2024/1263 rendelet 14. cikkében foglalt kritériumokat, figyelembe véve az (EU) 2024/1263 rendelet 36. cikke (1) bekezdésének d) pontjában foglalt átmeneti rendelkezést is. A Tanács nyugtázza a Bizottság azon értékelését, amely szerint a reform- és beruházási kötelezettségvállalások várhatóan fenntartható módon javítani fogják a gazdaság növekedési potenciálját és rezilienciáját, és támogatni fogják a költségvetés fenntarthatóságát. A Tanács azt ajánlja Németországnak, hogy a kiigazítási időszak meghosszabbításának fennmaradása érdekében maradéktalanul hajtsa végre a reform- és beruházási kötelezettségvállalásokat.

(64) A Tanács tudomásul veszi a Bizottság által nyújtott azon tájékoztatást, amelyben a Bizottság – a kiigazítási időszak meghosszabbítását alátámasztó reformok és beruházási kötelezettségvállalások értékelése mellett – ismerteti az európai szemeszter keretében azonosított főbb kihívásokra való reagálást célzó reformokat és az említett kihívásokra való reagálást célzó beruházásokkal kapcsolatos szükségleteket és szándékokat, és hangsúlyozza, hogy biztosítani kell e reformok és beruházások megvalósítását. A Tanács a Bizottság által benyújtott jelentések alapján értékelni fogja ezeket a reformokat és beruházásokat, és az európai szemeszter keretében nyomon fogja követni azok végrehajtását.

(65) A Tanács várakozással tekint az elért eredményekről szóló, Németország által benyújtandó éves jelentések elé, amelyeknek tájékoztatást kell tartalmazniuk különösen a Tanács által meghatározott nettó kiadási pálya megvalósítása, a szélesebb körű reformoknak és beruházásoknak az európai szemeszter keretében történő végrehajtása, valamint a kiigazítási időszak meghosszabbítását alátámasztó reformok és beruházások végrehajtása terén elért haladásról.

(66) Helyénvaló, hogy a Tanács az (EU) 2024/1263 rendelet 17. cikkével összhangban a nettó kiadások tervben foglalt maximális növekedési rátáit javasolja a Németországnak címzett ajánlásában, és jóváhagyja a kiigazítási időszak hét évre történő meghosszabbítását alátámasztó reformokat és beruházásokat,

A KÖVETKEZŐKET AJÁNLJA:

1. a 2025–2029-es időszakban Németország biztosítsa, hogy a nettó kiadások növekedése ne haladja meg az ezen ajánlás I. mellékletében meghatározott felső határokat;

2. a 2025–2028-as időszakban Németország eltérhessen a nettó kiadásoknak az ezen ajánlás 1. pontjában meghatározott maximális növekedési rátájától, és túlléphesse azt, amennyiben:

   a) a maximális növekedési rátát meghaladó nettó kiadás nem több, mint a GDP-arányos védelmi kiadások növekedése 2021 óta; és

   b) a nettó kiadások maximális növekedési rátáját meghaladó eltérés nem haladja meg a GDP 1,5 %-át;

3. a 2028 utáni években Németország továbbra is eltérhessen a nettó kiadásoknak az (EU) 2024/1263 rendelet 17. vagy 19. cikke szerinti tanácsi ajánlásban meghatározott maximális növekedési rátájától, és túlléphesse azt, ha az e maximális növekedési rátát meghaladó nettó kiadás 2028 vége előtt szerződésben lekötött katonai felszerelések leszállításához kapcsolódik, és a fent említett általános felső határon belül marad;

4. az (EU) 2024/1263 rendelet 22. cikkének (7) bekezdésével összhangban a nettó kiadásoknak a Tanács által meghatározott maximális növekedési rátájától való, ezen ajánlás által megengedett eltérések ne jelenjenek meg terhelésként Németország kontrollszámláján;

5. a többletkiadások helyes nyilvántartásának biztosítása érdekében Németország adja meg az összes védelmi kiadás (COFOG 02 főcsoport) – és azon belül többek között az összes védelmi beruházás (COFOG 02 főcsoport P.51.) –, valamint a COFOG 02 főcsoporton kívüli, SAFE-hitelekből finanszírozandó összes kiadás tény- és tervadatait:

   a) a T-4., T-3., T-2. és T-1. év tekintetében (ahol T. év a folyó év) a Bizottság (Eurostat) részére a 479/2009/EK tanácsi rendelettel összhangban biztosított adatszolgáltatásban;

   b) a 2021 és a T. év (folyó év) közötti időszak évei tekintetében az (EU) 2024/1263 rendelet 11. cikkének (1) bekezdése, 15. cikke és 21. cikkének (1) bekezdése szerinti nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervekben és az elért eredményekről szóló éves jelentésekben;

   c) a T. év (folyó év) és a T+1. év tekintetében a 473/2013/EU rendelet szerinti költségvetésiterv-javaslatokban;

6. Németország hajtsa végre a megjelölt határidőkön belül a költségvetési kiigazítási időszak hét évre történő meghosszabbítását alátámasztó, ezen ajánlás II. mellékletében meghatározott reformokat és beruházásokat.

Kelt Luxembourgban, 2025. október 10-én.

a Tanács részéről

az elnök

S. LOSE

I. MELLÉKLET

A nettó kiadások maximális növekedési rátája

(éves és kumulált növekedési ráták nominális értéken)

Németország

Év		2025	2026	2027	2028	2029
Növekedési ráta (%)	Éves	4,4	4,5	2,3	1,7	1,6
	Kumulált (*)	4,4	9,0	11,5	13,3	15,2

(*) A kumulált növekedési ráták a 2024-es bázisév alapján kerültek kiszámításra. A kumulált növekedési rátákat az utólagos megfelelésnek a kontrollszámlán történő éves nyomon követése során használják.

II. MELLÉKLET

A kiigazítási időszak hét évre történő meghosszabbítását alátámasztó reformok és beruházások

Reform/beruházás	Fő célkitűzés	A kulcsfontosságú lépések leírása és időzítése	Nyomonkövetési mutató (k)
Az infrastrukturális és klímasemlegességi különleges alap működésének beindítása (új intézkedés)	A pénzügyi keret meghatározása a nemzeti infrastruktúrára irányuló sürgős állami beruházási igények kielégítése érdekében.	Az infrastrukturális és klímasemlegességi különleges alap létrehozását követően az alapok felhasználásának módjára vonatkozó szabályokat, különösen a beruházásokra vonatkozó addicionalitási kritériumot megállapító jogszabályok bevezetése. 1. lépés: 2025 harmadik negyedévéig el kell fogadni az infrastrukturális és klímasemlegességi különleges alap létrehozásáról szóló jogszabályokat.	1. lépés: A jogszabályok hatálybalépése
Kutatási támogatás a K+F előmozdítására (új intézkedés)	Az üzleti K+F tevékenységek megerősítése adóügyi ösztönzők révén.	1. lépés: 2026 első negyedévéig el kell fogadni a kutatási támogatás adóalapjának és elszámolható kiadásainak bővítéséről szóló törvényt.	1. lépés: A jogszabályok hatálybalépése
Az adminisztratív terhek csökkentése (új intézkedés)	A vállalkozásokra, a polgárokra és a közigazgatásra nehezedő bürokratikus terhek csökkentése.	Az adminisztratív terhek csökkentésére vonatkozó jogszabályok korrekciós intézkedéseket is tartalmazni fognak. 1. lépés: 2027 negyedik negyedévéig jogszabályokat kell elfogadni az adminisztratív terhek csökkentéséről.	1. lépés: A jogszabályok elfogadása
A fegyveres erőkre vonatkozó közbeszerzési jogszabályok egyszerűsítése (új intézkedés)	A bürokrácia csökkentése és a beruházások lehetővé tétele a szövetségi fegyveres erők közbeszerzéseire vonatkozó jogszabályok egyszerűsítése révén.	1. lépés: 2026 második negyedévéig egyszerűsíteni kell a fegyveres erőkre vonatkozó közbeszerzési jogszabályokat azáltal, hogy kiterjesztik az egyszerűsített közbeszerzési eljárások alkalmazási körét, felgyorsítják és digitalizálják az eljárásokat.	1. lépés: A jogszabályok hatálybalépése
A közbeszerzési jog egyszerűsítése (új intézkedés)	A bürokrácia csökkentése és a beruházások lehetővé tétele a közbeszerzési jog egyszerűsítése révén.	1. lépés: 2026 második negyedévéig egyszerűsíteni kell a közbeszerzési jogszabályokat azáltal, hogy kiterjesztik az egyszerűsített közbeszerzési eljárások alkalmazási körét, felgyorsítják és digitalizálják az eljárásokat.	1. lépés: A jogszabályok hatálybalépése
A nyugdíjkorhatár betöltése utáni foglalkoztatás megkönnyítése (új intézkedés)	A munkaerő-kínálat javítása azáltal, hogy megszüntetik a munka rendes nyugdíjkorhatár betöltését követő folytatását akadályozó tényezőket.	1. lépés: 2026 második negyedévéig a vonatkozó jogszabályok módosításával meg kell szüntetni a korábbi foglalkoztatással összefüggő tilalmat annak érdekében, hogy megkönnyítsék a munkaerőpiacra való, határozott idejű visszatérést a nyugdíjkorhatár betöltése után.	1. lépés: A jogszabályok hatálybalépése

Reform/beruházás	Fő célkitűzés	A kulcsfontosságú lépések leírása és időzítése	Nyomonkövetési mutató (k)
Digitális egyablakos ügyintézési rendszer a képesített harmadik országbeli állampolgárok számára (új intézkedés)	A munkaerő-kínálat javítása a magasan képzett munkaerő migrációjának elősegítése révén.	1. lépés: 2029 negyedik negyedévéig be kell indítani egy központi informatikai platform működését a külföldi szakemberek számára.	1. lépés: Nyilvános online informatikai platform beindítása
Az ideiglenes tartózkodási engedéllyel rendelkezők munkalehetőségeinek bővítése (új intézkedés)	A munkaerő-kínálat javítása a menekültek munkaerőpiaci részvételének növelése révén.	1. lépés: A menekültek munkavállalására vonatkozó tilalmakat legfeljebb három hónapra kell csökkenteni azáltal, hogy 2028 negyedik negyedévéig módosítják a vonatkozó jogszabályokat.	1. lépés: A jogszabályok hatálybalépése
A dohányadó kiterjesztése (új intézkedés)	Az adóbevételek védelme és a közegészség védelmének megerősítése.	1. lépés: 2026 negyedik negyedévéig el kell fogadni a dohányadómodell kiterjesztéséről szóló törvényt.	1. lépés: A jogszabályok hatálybalépése
A lakáscélú beruházások megkönnyítése (Housing Turbo) (új intézkedés)	A lakáscélú beruházások fokozása a lakásépítési szabályok egyszerűsítésével.	1. lépés: 2026 első negyedévéig egyszerűsíteni kell a lakásépítésre vonatkozó jogszabályokat a szabályok alóli ideiglenes mentességek, a rugalmasabb tervezés, a kiterjesztett különös szabályozások és a zajjal kapcsolatos konfliktusokra vonatkozó egyértelműbb iránymutatások bevezetése révén.	1. lépés: A jogszabályok hatálybalépése
Államilag támogatott kockázatitőke-alap létrehozása (új intézkedés)	Az induló vállalkozások forráshoz jutásának javítása az intézményi befektetőktől származó tőke mozgósításával.	1. lépés: 2026 negyedik negyedévéig meg kell kezdeni az intézményi befektetőket célzó „Növekedési Alap II” számára történő forrásbevonást, amelyben a kormány vezető befektetőként venne részt.	1. lépés: A kockázatitőke-alapra vonatkozó szándéknyilatkozat
Jelentés az állami támogatásokról (új intézkedés)	A költségvetési politikai döntéshozatal megkönnyítése a támogatások hatékonyságának és eredményességének bemutatásával.	1. lépés: 2025 negyedik negyedévéig közzé kell tenni az első szövetségi támogatási jelentést, amely elemzi a támogatott programok hatását a támogatáspolitikai iránymutatások alapján. 2. lépés: 2027 harmadik negyedévéig közzé kell tenni a második szövetségi támogatási jelentést, amely elemzi a támogatott programok hatását a támogatáspolitikai iránymutatások alapján.	1. lépés: Az első támogatási jelentés közzététele 2. lépés: A második támogatási jelentés közzététele

Reform/beruházás	Fő célkitűzés	A kulcsfontosságú lépések leírása és időzítése	Nyomonkövetési mutató (k)
Kiadási felülvizsgálatok (új intézkedés)	Információszolgáltatás a költségvetési politikai döntéshozatalhoz azáltal, hogy azonosítják a költségmegtakarítás lehetséges területeit, vagy a meglévő kiadásokat hozzáigazítják az új kiadási prioritásokhoz.	A kiadások első felülvizsgálata (a pénzügyminisztérium 12. kiadási felülvizsgálata) a teljesítményalapú költségvetés-tervezés javításáról fog szólni. A kiadások soron következő legalább két felülvizsgálata során meg fogják vizsgálni a fontos szakpolitikai területeket, beleértve a meglévő intézkedéseket, a támogatási programokat és a jogszabályban előírt szolgáltatásokat, valamint a költségvetés teljes egészére kiterjedően azonosított horizontális témákat. A kiadási felülvizsgálatok következtetéseit és ajánlásait alkalmazni fogják a költségvetés-tervezési folyamat során. 1. lépés: 2025 negyedik negyedévéig közzé kell tenni a kiadások első felülvizsgálatát. 2. lépés: 2028 negyedik negyedévéig közzé kell tenni a kiadások második felülvizsgálatát. 3. lépés: 2029 negyedik negyedévéig közzé kell tenni a kiadások harmadik felülvizsgálatát. Az értékelésre a közzététel időpontjában kerül sor.	1. lépés: Az első kiadási felülvizsgálat közzététele 2. lépés: A második kiadási felülvizsgálat közzététele 3. lépés: A harmadik kiadási felülvizsgálat közzététele
A geotermikus energiával kapcsolatos beruházások feltételeinek javítása (új intézkedés)	A beruházások előtt álló akadályok felszámolása a geotermikus energiával kapcsolatos beruházásokra vonatkozó szabályozás egyszerűsítésével.	1. lépés: 2026 második negyedévéig egyszerűsíteni kell az engedélyezési eljárásokat a geotermikus energia felhasználásának felgyorsításáról szóló törvénnyel.	1. lépés: A jogszabályok hatálybalépése
A hidrogénnel kapcsolatos beruházások feltételeinek javítása (új intézkedés)	A beruházások előtt álló akadályok felszámolása a hidrogénnel kapcsolatos beruházásokra vonatkozó szabályozás egyszerűsítésével.	1. lépés: 2026 harmadik negyedévéig egyszerűsíteni kell a tervezést, az engedélyezést és a kapcsolódó közbeszerzési eljárásokat a hidrogénfelhasználás felgyorsításról szóló törvénnyel.	1. lépés: A jogszabályok hatálybalépése
Szövetségi-tartományi munkacsoport a hatékony közigazgatásért (a helyreállítási és rezilienciaépítési terv 6.2.1. reformja)	Az irányítás hatékonyabbá, jövőorientáltabbá és innovációbarátabbá tétele; a tervezési és engedélyezési eljárások összehangolása szövetségi és tartományi szinten.	A munkacsoport azért jött létre, hogy közzétegye a munkacsoport jelentéseit, amelyekben ajánlásokat fogalmaz meg a támogatásokra, a tervezésre és az engedélyezésre vonatkozóan. 1. lépés: 2021 második negyedévéig el kell készíteni az elért eredményekről szóló első jelentést ajánlással. 2. lépés: 2022 második negyedévéig el kell készíteni az elért eredményekről szóló második jelentést. 3. lépés: 2025 első negyedévéig véglegesíteni kell az elért eredményekről szóló második jelentésben szereplő intézkedések legalább 80 %-át.	1. lépés: Az elért eredményekről szóló első jelentés közzététele 2. lépés: Az elért eredményekről szóló második jelentés közzététele 3. lépés: Az elért eredményekről szóló második jelentésben szereplő intézkedések 80 %-ának lezárása (nyomon követés a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközön keresztül)

Reform/beruházás	Fő célkitűzés	A kulcsfontosságú lépések leírása és időzítése	Nyomonkövetési mutató (k)
A tengeri szélenergiáról szóló törvény (a helyreállítási és rezilienciaépítési terv 7.1.5. reformja)	Az offshore szélerőművek gyorsított telepítéséhez szükséges feltételek megteremtése.	1. lépés: 2023 első negyedévéig a vonatkozó projektek tervezési és engedélyezési eljárásainak egyszerűsítése révén csökkentették a megújuló energiák és a szükséges hálózati infrastruktúra fejlesztése előtt álló akadályokat.	1. lépés: A tengeri szélenergiáról szóló törvény hatálybalépése (nyomon követés a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközön keresztül)